

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Białymstoku
15-062-Białystok, ul. Warszawska 57A
tel/fax (85)73-25-091
tel. cent. (85)73-25-236

Ocena obszarowa jakości wody oraz szacowanie ryzyka zdrowotnego konsumentów na terenie gminy Turośń Kościelna za rok 2023

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Białymstoku realizuje monitoring parametrów grupy A oraz monitoring parametrów grupy B w wodociągach znajdujących się na terenie gminy Turośń Kościelna.

1. Są to następujące wodociągi:
  - Baciuty,
  - Pomigacze,
  - Turośń Dolna,
  - Juchnowiec Kościelny,
  - Suraż,
  - indywidualne ujęcie wody Majątku Howieny w Pomigaczach.
2. Przedsiębiorstwo wodociągowe odpowiedzialne za jakość wody:
  - Wodociągi Podlaskie Sp. z o.o., ul. Elewatorska 31, 15-620 Białystok;
  - Zakład Gospodarki Komunalnej w Juchnowcu Kościelnym, Księżyno, ul. Alberta 2, 16-001 Kleosin;
  - Urząd Miejski w Surażu, ul. 11 Listopada 16, 18-105 Suraż;
  - Majątek Howieny Anna Mancewicz, Pomigacze 91, 18-106 Turośń Kościelna.
3. Obsługiwane miejscowości:
  - wodociąg Baciuty – Baciuty, Baciuty-Kolonia, Barszczówka, Dobrowoda, Topilec, Topilec-Kolonia, Trypucie, Zawady, Tołcze;
  - wodociąg Pomigacze – Iwanówka, Juraszki, Markowszczyzna, Niecki, Niewodnica Kościelna, Niewodnica Korycka, Pomigacze, Turośń Kościelna, Zalesiany;
  - wodociąg Turośń Dolna – Bojary, Borowskie Cibory, Borowskie Gziki, Borowskie Michały, Borowskie Olki, Borowskie Skórki, Borowskie Wypychy, Borowskie Żaki, Piecki, Stoczki, Turośń Dolna;
  - wodociąg Juchnowiec Kościelny – Lubejki;
  - wodociąg Suraż – Chodory, Czaczki Małe, Czaczki Wielkie, Dołki;
  - indywidualne ujęcie wody Majątku Howieny w Pomigaczach – zaopatruje personel i gości obiektu.
4. Liczba ludności zaopatrywana przez ww. wodociągi:
  - wodociąg Baciuty – 1511 osób;
  - wodociąg Pomigacze – 3733 osoby;
  - wodociąg Turośń Dolna – 968 osób;
  - wodociąg Juchnowiec Kościelny – 114 osób;
  - wodociąg Suraż – 340 osoby;
  - indywidualne ujęcie wody Majątku Howieny w Pomigaczach – zaopatruje personel i gości obiektu.

5. Liczba zbadanych w ciągu roku próbek wody w poszczególnych wodociągach oraz jej jakość:
- **wodociąg Baciuty** – 4 próbki wody w ramach kontroli wewnętrznej (3 próbki wody – monitoring parametrów grupy A, 1 próbka wody – monitoring parametrów grupy B) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru realizowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Białymstoku (monitoring parametrów grupy B); wszystkie próbki spełniały obowiązujące wymagania;
  - **wodociąg Pomigacze** – 5 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej (4 próbki wody – monitoring parametrów grupy A, 1 próbka wody – monitoring parametrów grupy B) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru realizowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Białymstoku (monitoring parametrów grupy A); w jednej próbce wody stwierdzono przekroczenie normatywu higienicznego w zakresie barwy, woda była warunkowo dopuszczona do spożycia; pozostałe próbki spełniały obowiązujące wymagania;
  - **wodociąg Turośń Dolna** – 5 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej (4 próbki wody w ramach kontroli wewnętrznej - monitoring parametrów grupy A, 1 próbka wody – monitoring parametrów grupy B) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru realizowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Białymstoku (monitoring parametrów grupy B); w jednej próbce wody stwierdzono przekroczenie normatywów higienicznych w zakresie azotynów, manganu oraz jonu amonu, woda była warunkowo dopuszczona do spożycia; pozostałe próbki spełniały obowiązujące wymagania;
  - **indywidualne ujęcie wody Majątku Howieny w Pomigaczach** – 3 próbki wody w ramach kontroli wewnętrznej (2 próbki wody – monitoring parametrów grupy A, 1 próbka wody – monitoring parametrów grupy B) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru realizowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Białymstoku (monitoring parametrów grupy B); w jednej próbce wody stwierdzono przekroczenie normatywu higienicznego w zakresie ogólnej liczba mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 72h, woda była warunkowo dopuszczona do spożycia; pozostałe próbki spełniały obowiązujące wymagania;
  - **wodociąg Juchnowiec Kościelny** – nie pobierano próbek na terenie gminy Turośń Kościelna;
  - **wodociąg Suraż** – nie pobierano próbek na terenie gminy Turośń Kościelna;

W przypadku niewłaściwej jakości wody, po przeprowadzeniu działań naprawczych przez administratora wodociągu, każdorazowo pobierano próbkę w ramach kontroli sprawdzającej przez pracownika Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Białymstoku.

Lp	Nazwa wodociągu	Wielkość produkcji [m ³ /doba]	Jakość wody Stan na 31.12.2023r.	Przekroczone wartości parametrów (w ciągu roku)	Prowadzone postępowanie administracyjne (w ciągu roku)	Działania naprawcze	Uzdatnianie wody (metody)
1.	wodociąg Baciuty	513,1	przydatna do spożycia	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	napowietrzanie, odżelazianie, filtracja
2.	wodociąg Pomigacze	209,4	przydatna do spożycia	barwa – 18 dni	woda była jednokrotnie kwestionowana; strona przedstawiła wynik badania wody potwierdzający jej właściwą	płukanie sieci wodociągowej	napowietrzanie, odżelazianie

					jakość, decyzja administracyjna zostanie wydana w 2024 r.		
3.	wodociąg Turośń Dolna	112,2	przydatna do spożycia	azotyny - 36 dni, mangan – 121 dni, jon amonu – 95 dni	woda była jednokrotnie kwestionowana; wydano jedną decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody; strona przedstawiła wynik badania wody potwierdzający jej właściwą jakość	płukanie sieci wodociągowej	napowietrzanie, odżelazianie
4.	wodociąg Juchnowiec Kościelny	11,7	przydatna do spożycia	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	napowietrzanie, odżelazianie
5.	wodociąg Suraz	51,1	przydatna do spożycia	bakterie grupy coli – 14 dni, mętność -20 dni	woda była dwukrotnie kwestionowana, wydano jedną decyzję umarzającą oraz jedną o braku przydatności wody do spożycia, strona przedstawiła wyniki badania wody potwierdzające jej właściwą jakość	sprawdzenie procesu uzdatniania wody i poprawności sprężarki, płukanie filtrów i studni, sprawdzenie szczelności zbiorników wyrównawczych , płukanie sieci wodociągowej	napowietrzanie, odżelazianie
6.	Indywidualne ujęcie Majątek Howieny w Pomigaczach	3,6	przydatna do spożycia	ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C po 72h - 51 dni	woda była jednokrotnie kwestionowana, strona przedstawiła wyniki badania wody potwierdzające jej właściwą jakość	nie dotyczy	odżelazianie

6. Wpływ ponadnormatywnych parametrów na zdrowie.

Bakterie grupy coli nie powinny występować w dostarczanej wodzie. Ich obecność może wynikać z nieodpowiedniego uzdatnienia wody lub wtórnego jej zanieczyszczenia. Wskazuje na pogorszenie stanu czystości systemu, możliwość stagnacji wody oraz potencjalny rozwój biofilmu. Drobnoustroje obecne w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi mogą być przyczyną dolegliwości żołądkowo-jelitowych.

Ponadnormatywna ogólna liczba mikroorganizmów 22±2°C po 72 h nie stanowi zagrożenia dla osób zdrowych, może natomiast stawać się przyczyną zachorowań w szczególnych warunkach, u osób z obniżoną odpornością różnego pochodzenia.

Podwyższona zawartość azotynów w wodzie może prowadzić szczególnie u niemowląt do ukończenia 3 miesiąca życia do ostrych zatruc organizmu – tzw. methemoglobinemii. Woda

z podwyższoną zawartością azotynów nie nadaje się do spożycia, tj. przygotowania posiłków i picia przez niżej wymienione osoby:

- niemowlęta do ukończenia 3 miesiąca życia,
- kobiety w ciąży,
- kobiety karmiące piersią – matki dzieci do 3 miesiąca życia.

Nie zaleca się używać jej do mycia akcesoriów używanych przy karmieniu i zabawek wkładanych przez dzieci do ust (smoczki). Przez pozostałych konsumentów woda może być wykorzystywana do celów spożywczych bez ograniczeń.

Barwa, mętność oraz mangan występujące na poziomie jak wyżej mogą wpływać na pogorszenie właściwości organoleptycznych wody. Nie wywołują negatywnych skutków zdrowotnych u ludzi.

Jon amonu występuje w powyższych wodociągach jako składnik naturalny w wodzie surowej. Zgodnie z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia WHO, jon amonowy pochodzenia naturalnego nie ma bezpośredniego wpływu na zdrowie.

7. Zgłoszone reakcje niepożądane – nie zgłoszono reakcji niepożądanych

Po przeanalizowaniu wyników oceny jakości wody za rok 2023 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Białymstoku nie stwierdza zagrożeń dla mieszkańców gminy Turośń Kościelna w związku z zaopatrzeniem jej mieszkańców w wodę przez wodociągi: Baciuty, Pomigacze, Turośń Dolna, Juchnowiec Kościelny, Suraż oraz indywidualne ujęcie wody Majątku Howieny w Pomigaczach.

**ZASTĘPCA PAŃSTWOWEGO
POWIATOWEGO
INSPEKTORA SANITARNEGO
w Białymstoku
Urszula Połowianiuk**

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/